

Archivní 2257/4, 149 00 Praha 4
telefon: +420 974 847 240
e-mail: posta@nacr.cz
ID datové schránky: fe3aixh
<http://www.nacr.cz>

NACRX0029L9Y

Dne: 30.06.2016 | Naše značka: NA- 2474-4/06-2016 | Vyřizuje/tel.: Machková / 974 847 397
Vaše značka:

ZPRÁVA ZE ZAHRANIČNÍ PRACOVNÍ CESTY

MÍSTO: Záhřeb, Daruvar / Chorvatsko

ÚČEL CESTY:

Dlouhodobá spolupráce s krajskou komunitou v Chorvatsku, konkrétně zaměřená na podchycení nových přírůstků a dopracování soupisu bohemik. Průzkum archiválií souvisejících s krajskými fondy v Národním archivu a pomoc krajanům při uchování českého archivního dědictví.

ÚČASTNÍCI CESTY: Mgr. Zora Machková (6. oddělení NA)

ZPRÁVU PODÁVÁ: Mgr. Zora Machková (6. oddělení NA)

NAVŠTÍVENÉ INSTITUCE A OSOBY:

Česká Beseda Záhřeb, Svaz Čechů v Republice Chorvatsko a novinové vydavatelství krajského tisku Jednota (Daruvar)

TRVÁNÍ CESTY: 17. 6. – 26. 6. 2016

DATUM VYHOTOVENÍ: 29. 6. 2016

SCHVALUJE: PhDr. Eva Drašarová, CSc., ředitelka Národního archivu
podepsáno elektronicky

TEXT ZPRÁVY ZE ZAHRANIČNÍ PRACOVNÍ CESTY

ČÁST VŠEOBECNÁ:

Doprava: autobusem

Cesta z ČR do Chorvatska:

Odjezd: 17. 6. 2016	Praha, Florenc	21.00
Příjezd: 18. 6. 2016	Záhřeb, Aut. kolodvor	7.00

Cesta ze Záhřebu do Daruvaru

Odjezd: 21. 6. 2016	Záhřeb, Aut. kolodvor	11.00
Přestup:	Kutina	12.30
Příjezd: 21. 6. 2016	Daruvar, Aut. kolodvor	14.40

Cesta z Daruvaru do Záhřebu

Odjezd: 24. 6. 2016	Daruvar, Aut. kolodvor	12.15
Příjezd: 24. 6. 2016	Záhřeb, Aut. kolodvor	14.46

Cesta z Chorvatska do ČR:

Odjezd: 25. 6. 2016	Záhřeb, Aut. kolodvor	21.00
Příjezd: 26. 6. 2016	Praha, Florenc	7.00

Ubytování: Záhřeb (v soukromí)

Daruvar (hotel Mladimir, Ivana Zajca 1, 43 500 Daruvar)

ČÁST ODBORNÁ:

Zahraniční pracovní cesta do Chorvatska ve své odborné části navazovala na předchozí výzkumy krajaňských archiválií uskutečněné v letech 2002–2005 a 2012. Početná česká menšina žijící v Chorvatsku zahrnuje především potomky Čechů, kteří se od poloviny 18. století až do konce 19. století stěhovali do Chorvatska v rámci bývalé habsburské monarchie. Na podnět bývalého velvyslance České republiky v Chorvatsku PhDr. Jiřího Kuděly, Ph.D. navázal Národní archiv s krajaňskými organizacemi v Chorvatsku spolupráci, jejímž cílem je podchytit archivní dědictví Čechů žijících v Chorvatsku a zároveň napomoci našim krajaňům v oblasti péče o archiválie. V tomto záměru jsem pokračovala i já. Během své pracovní cesty jsem navštívila tři krajaňské archivy, uložené ve třech krajaňských institucích, tj. ve Svazu Čechů v Republice Chorvatsko sídlícím v Daruvaru, v České Besedě Záhřeb a ve vydavatelství krajaňského tisku Jednota.

Prvním archivem, který jsem navštívila po svém příjezdu z Prahy do Záhřebu, byl archiv České Besedy Záhřeb. Po příjezdu se mi dostalo milého přivítání od paní Jarmily Kozákové, z České Besedy Záhřeb, která mi byla během mého pobytu v Záhřebu velmi nápomocná, a která mi také zajistila ubytování a kontakt s ostatními členy Besedy. Dále jsem se setkala s panem Viktorem Husákem, jenž má na starosti archiv Besedy. S ním a s panem Švubem jsme společně probírali současný stav a potřeby archivu České Besedy Záhřeb. Pan Husák mě seznámil s historickým výzkumem, zabývajícím se dějinami České Besedy Záhřeb a zamýšlenými projekty. Pan Husák a pan Švub se chystají archiv uspořádat a vyhotovit aktuální soupis archiválií, který by sloužil badatelským účelům. Panu Husákovi jsem proto poskytla naše schéma pro pořádání spolkových archivů, a také názorně předvedla na několika

ukázkách, jakým způsobem mají při pořádání archiválií postupovat. Zároveň jsem během své návštěvy zmapovala a podchytila novější dokumenty vzniklé z činnosti České Besedy Záhřeb. Ohledně jejich archivace jsem rovněž dala kolegům několik doporučení.

Ve své pracovní cestě jsem pokračovala přesunem ze Záhřebu do Daruvaru s cílem navštívit Svaz Čechů v Republice Chorvatsko, střešní krajanskou organizaci dobrovolně sdružených Českých besed, českých škol, menšinových institucí, klubů a jednotlivců v oblasti kultury, vzdělávání, umění, vědy a sportu. Svaz Čechů v Republice Chorvatsko spravuje cenný archiv, dokumentující bohatou historii Čechů žijících v Chorvatsku, který se podařilo navzdory několika válkám uchovat. Zde jsem byla přijata archivářem a historikem prof. Vjenceslavem Heroutem, držitelem ceny Gratias agit. Pan Herout byl tak hodný, že se mi věnoval i v době chorvatského státního svátku a umožnil mi přístup do svazového archivu. Společně jsme prodiskutovali současnou situaci a možnosti dalšího vývoje archivu. Pan Herout mou návštěvu velmi ocenil a konstatoval, že by přivítal, aby spolupráce s Národním archivem pokračovala i v budoucnosti. Během své návštěvy archivu Svazu Čechů v Republice Chorvatsko jsem zjišťovala, jakých změn doznal archiv oproti mé předchozí návštěvě a jaké jsou nové přírůstky. Nové přírůstky a změny jsem poté zachytila do aktualizovaného soupisu archiválií, který jsem také předala panu Heroutovi. Další den svého pobytu v Daruvaru jsem se setkala s předsedkyní Svazu Čechů v Republice Chorvatsko Mgr. Libuší Stráníkovou, která vyjádřila uspokojení z dlouhodobé spolupráce s Národním archivem. Paní Stráníková rovněž projevila přání, aby spolupráce pokračovala i v dalších letech. Podrobně jsme probíraly potřeby jejich svazového archivu, zvláště jsme se zabývaly možnostmi digitalizace archiválií. V této souvislosti mě paní Stráníková zkontaktovala s ředitelkou vydavatelství krajanského tisku Jednota paní Lidijí Dujmenović. Paní Dujmenović v současnosti připravuje projekt na digitalizaci krajanského tisku a uvítala by i pomoc ze strany Národního archivu. Proto jsem jí navrhla, že by mohla při své chystané návštěvě České republiky navštívit Národní archiv, kde by se mohla seznámit se způsoby digitalizace u nás. Poté jsem ještě jednala s archivářkou Jednoty, která mi ukázala nově vybavené prostory, do kterých se v současnosti archiv Jednoty stěhuje. Jednaly jsme také o způsobu vedení spisové služby u nich. Dále mi bylo umožněno nahlédnout do jejich spisového řádu a seznámit se s podrobnostmi skartačního řízení v Jednotě. Během svého pobytu v Daruvaru jsem se ještě setkala s panem Viktorem Horynou, předsedou obecní rady obce Končevice, s nímž jsme především probírali způsoby přistěhovalectví do Chorvatska v 19. století a způsob, jakým se odrážejí v dochovaných dokumentech.

Z Daruvaru jsem se opět vrátila do Záhřebu. Zde jsem se setkala s předsedkyní České Besedy Záhřeb paní Alenkou Štokić a předsedou Rady české menšiny města Záhřebu a místopředsedou Svazu Čechů v Republice Chorvatsko panem Jurajem Bahníkem, kteří mimo jiné v letošním roce předali Národnímu archivem slavnostní ocenění za pomoc při restaurování jejich archiválií. Jednání se dále zúčastnila předsedkyně osvětové rady České Besedy Záhřeb paní Jarmila Kozáková. Setkání proběhlo v srdečném duchu. Všichni zúčastnění se shodli na přínosu vzájemných kontaktů a ocenili pomoc Národního archivu krajanům. Závěrem lze konstatovat, že cíle mé služební cesty bylo dosaženo.